

Daar lag een weiland dat doorliep tot het PHAEDO/ENSAH-terrein. Op dat vroegere weiland staan nu de huizen met de nrs. 30 t/m 38. Het huis D'Overkant op nr. 28 is na de oorlog gebouwd op de uiterste hoek van het PHAEDO/ENSAH-terrein. Het huis Licht en Schaduw staat op de bunker, waarover ik het had. Op het hele stuk rechts vanaf de Hasebroeklaan tot aan de Tollenslaan stond maar één huis, Zonneheuvel (nr. 15), dat gevorderd was geweest door de Duitsers.

Ook de situatie bij het station is sterk veranderd. Op de plek waar wij het PHAEDO/ENSAH-terrein verlieten staat nu de fietsenstalling van Bakker. Tussen de sporen tegenover het station (op de plaats waar nu het fietspad loopt) stond een hoog seinhuis met een buitentrap. Van daaruit bediende men de seinen.

De spoorbomen werden met de hand omlaag gedraaid en sloten de hele overweg af. Zonder kaartje kon je het station niet op of af. Aan het eind van het perronhek rechts stond het hokje voor de kaartjescontrole. In mijn herinnering is die post altijd bemand geweest door mijnheer De Groot, een vaderlijke man. Als het erg koud was mochten wij ons wel eens warmen bij zijn potkachelkje. Tegenover het hokje van mijnheer De Groot stond de sigarenkiosk van mijnheer Van der Bilt. Daar werd nog even ingekocht voordat de reis begon.

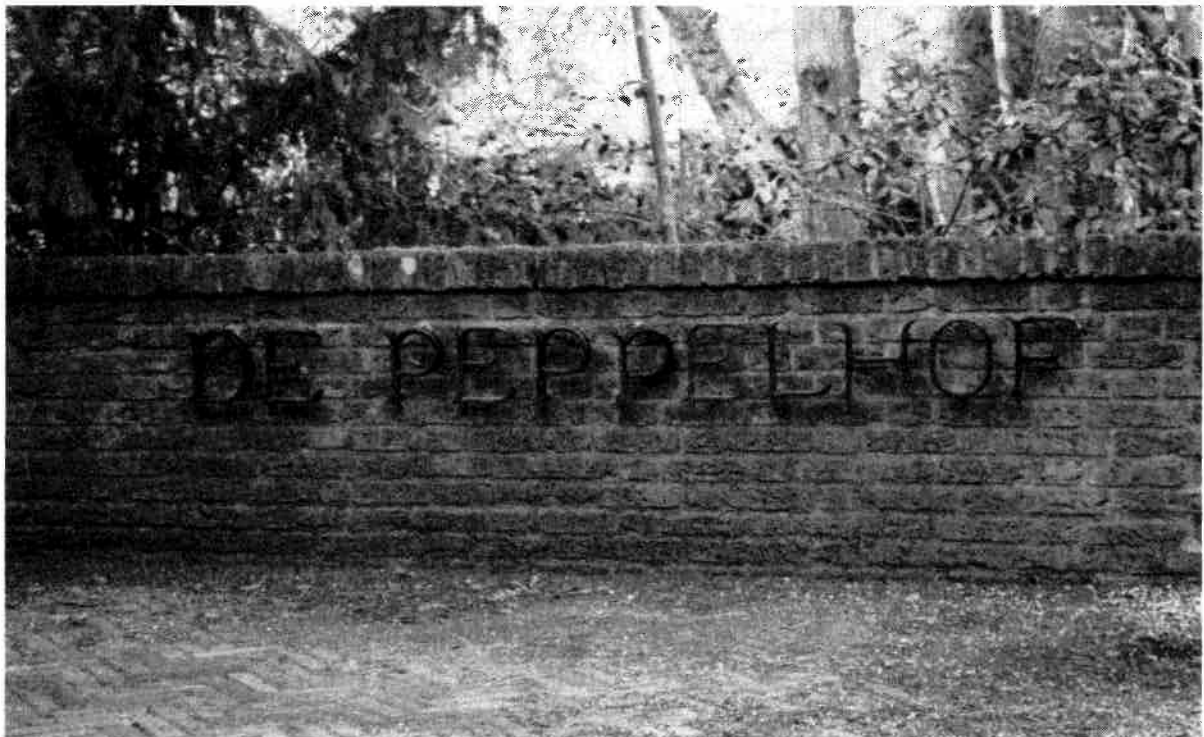
In september '45 waren de spoorwegen net op gang. De eerste treinen uit Utrecht bestonden dan ook uit een Belloachtig locomotiefje met een paar goederenwagons erachter. Later kwamen wagons met een open voor- en achterbalkon ervoor in de plaats, waar je door de zwarte rook van de locomotief zo heerlijk zwart werd.

Benvenuto ! Gedong mampir ! Plexat !!

Hans de Groot

Wie kan zich een hartelijker onthaal voorstellen? Werkelijk een zeer gastvrij volkje, die Biltenaren. En ze willen het weten ook. *Benvenuto* (welkom) is te vinden op de gevel van het huis Bilderdijklaan 4, *Gedong mampir* (gastvrij huis) stond vroeger op het huis

Rembrandtlaan 6 en *Plexat* (zowel het Latijnse *Plexat* als het Nederlandse Plek Zat dragen een warme welkomstgloed in zich) siert nog steeds de gevel van Rembrandtlaan 78.

Hoe komen huizen aan hun namen?

Een intrigerende vraag voor de Werkgroep Onderzoek van de Historische Vereniging d'Oude School. Dit leidde de afgelopen twee jaar tot een speurtocht door oude adres-boeken, tot peiling van persoonlijke herinneringen en tot een inventarisatie van de huidige huisnamen in onze gemeente. Deze inspanningen hebben geleid tot een bestand van bijna 1100 huisnamen. Een fascinerende verzameling, want huisnamen blijken veel te kunnen vertellen.

Langs berg en dal

Door de ogen van veel huisnamen verschijnt het omringende landschap. De berken voor *Berkenheuvel* zijn dan wel gekapt maar de heuvel is er nog. Het geaccidenteerde van het Bilthoven Noord-gebied komt weer tot leven in o.a. *Lindenheuvel*, *Boschheuvel*, *Dennenheuvel* en *Dennenkuil*, *De Terp*, *De Zwarte Heuvels* en *De Bult*.

Wat een flora!

De vegetatie in het gebied werd eer aangedaan met huisnamen als *Boschzicht*, *Brem en Den*, *Dendronrode*, *Eik en Beuk*, *Heidezicht*, *Berkenhorst*, *Sparrendaal* en *Peppelhof*.

Bijna vijftig van de huizen, die in de dertiger jaren in Bilthoven stonden werden vernoemd naar bos(ch), brem, den, beuk, eik, spar, linde, peppel en heide met toevoegingen als rust, zicht, hoek, hove, lust, wijk, horst, rode en vreugd. Minder lyrisch over de Bilthovense natuur bleek indertijd echter de bewoner van Julianalaan 220 met zijn huisnaam *'t Is bekant allemaal zand*.

En wat een fauna!

Ook de dierenwereld werkte inspirerend en kreeg ruimschoots aandacht in huisnamen als *De Krekel*, *De Mier*, *De Zwaluw*, *De Nachtegaal*, *De Wielewaal*, *De Blauwe Kiekendief*, *L'Oiseau Bleu*, *De Bonte Koe* en *De Eekhoorn*. Of *De Schorpioen* wel inheems was in ons dorp, daar ben ik niet zo zeker van. Een heel bijzondere gevelsteen op Boslaan 8 legt met de tekst *Als deze vogel fluit, is onze liefde uit* het geluk in handen van de afgebeelde merel en op de gevel van Parklaan 88 sympathiseert de huisnaam *Vliegt de blauwvoet*. *Storm op zee* met de rooms-katholieke Vlaamse studentenbeweging in de negentiende eeuw.

Vol zonneschijn

Het KNMI heeft zich honderd jaar geleden niet ten onrechte in onze gemeente gevestigd. Een waarlijk schitterend zonnig gebied! Het bewijs daarvoor vinden wij terug in huisnamen als *In 't Zunnike*, *Zonnebosch*, *Zon al om*, *Zon en Wei*, *Zonnedauw*, *Zonnegaarde*, *Zonneheerd*, *'t Zonneheem* en *Zonnehoek*.

Het verhaal van de huisnamen is nog lang niet uitverteld. Het vervolg vindt u in de komende nummers van De Biltse Grift.

Overzicht van huisnamen met bijbehorende adressen voorzover ze niet in de tekst worden genoemd in de volgorde, waarin ze voorgaand aan de orde zijn geweest:

Naam	Adres
Berkenheuvel	Parklaan 92
Lindenheuvel	Soestdijksche Straatweg 184 (oud)
Boschheuvel	Haydnlaan 3 (oud)
Dennenheuvel/ Dennenkuil	Julianalaan 199 (oud)
De Terp	Bachlaan 1 en Parklaan 86
De Zwarte Heuvels	Lassuslaan 91
De Bult	Van Ostadelaan 12
Boschzicht	Leyenseweg 3 (oud)
Brem en Den	Spoorlaan 32 (oud)
Dendronrode	Soestdijkseweg 423
Eik en Beuk	Soestdijkseweg-Noord 329 (oud)
Heidezicht	Soestdijkseweg-Zuid 272 (oud)
Berkenhorst	Pieter de Hooghlaan 1
Sparrendaal	Rubenslaan 17
Peppelhof	Frans Halslaan 15
De Krekel	Koppellaan 16 en Soestdijkseweg-Zuid 191
De Mier	Soestdijkse Straatweg 87 (oud)
De Zwaluw	Soestdijkse Straatweg 91c (oud)
De Nachtegaal	Nachtegaallaan 34
De Wielewaal	Nachtegaallaan 30
De Blauwe Kiekendief	Nieuwstraat 88 (oud)
L'Oiseau Bleu	Valklaan 1
De Bonte Koe	Emmaplein 1 (oud)
De Eekhoorn	Gezichtslaan 270 Van Ostadelaan 2 Julianalaan 263
De Schorpioen	Van Goyenlaan 38 (oud)
In 't Zonneke	Van Dijkklaan 15 (oud)
Zonnebosch	Hobbemalaan 26 (oud)
Zon al om	Parklaan 72 (oud)
Zon en Wei	Oude Bunnikseweg 4
Zonnedaauw	Oude Brandenburgerweg 123
Zonnegaarde	De Genestetlaan 42 (oud)
Zonneheerd	Pieter de Hooghlaan 4
't Zonneheem	Julianalaan 193 (oud)
Zonnehoek	Da Costalaan 2

Bronnen:

- *Adresboek voor de Gemeente De Bilt* d.d.1 April 1909
- *Naamlijst voor den Telefoondienst* d.d. juli 1913
- *Adresboek voor de Gemeente De Bilt en Bilthoven* d.d. Ult. Juni 1920
- *Adresboek met plattegrond, telefoon- en gironummers* Uitg. De Gemeenschaps Leiding. Bilthoven d.d. december 1922
- *Bilthovensche Adresboek* d.d. 1927. Uitg. drukkerij Wentzel Bilthoven
- *Gids voor De Bilt en Bilthoven* Uitg. van de Vereeniging tot Bevordering van het Vreemdelingenverkeer d.d. 1928
- *Gids voor De Bilt en Bilthoven* Uitg. van Nationaal Uitgevers- en Reclamebureau, Vlaardingen d.d. juli 1932
- *Adresboek voor de Gemeente Bilthoven en De Bilt* zomer 1937
- *De vraagbaak voor plaatsgenoot en vreemdeling* De Bilt Bilthoven. Uitg. Fa.B.Cuperus Az., De Bilt
- *Telefoongids voor Achttienhoven, Bilthoven, Bunnik, Huis ter Heide, Maarssen, Maartensdijk, De Meern, Utrecht, Vleuten en Zeist* Uitg. maart 1949
- *Beroepenlijst van de telefoonabonnees Utrecht De Bilt* Uitg: "De Zaken- en Beroepen Telefoongids N.V.", Amsterdam, juli 1961
- *Zaken- en beroepentelefoonlijst voor de telefoonabonnees van Utrecht en De Bilt* Uitg.: De Zaken- en Beroepengids N.V., Amsterdam, mei 1963
- *Adresboek Gemeente De Bilt Bilthoven* april 1965, Wegwijzer voor De Bilt '80/'81. Uitg. Publimedia, Amstelveen
- *Adresboek De Bilt Bilthoven* Uitg. ADBO Adresboeken, Amsterdam, z.j. (ca.1981)
- *Inventarisatie van huidige huisnamen* waaraan werd meegewerkt door Truus de Bruyn, Hans de Groot, Lies Haan, Jan van der Heijden en Erna Jansen